

Migrationsöverdomstolens avgörande den 13 november 2018 i MIG 2018:20 (mål nr UM 5407-18)

Föräldrar och syskon har ansökt om uppehållstillstånd på grund av anknytning till sin åttaårige son/bror, som kommit till Sverige med andra släktingar och beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande. Den inskränkning av rätten till respekt för familjeliv som det skulle innebära att neka familjemedlemmarna uppehållstillstånd här enligt bestämmelserna i den tillfälliga lagen bedöms inte stå i rimlig proportion till regeringens angivna syfte att under en tid begränsa antalet asylsökande. Särskild vikt måste fästas vid att principen om barnets bästa ska ges företräde vid prövningen av om en inskränkning av rätten till respekt för familjeliv enligt artikel 8 Europakonventionen är proportionerlig. Eftersom det skulle strida mot svenska konventionsåtaganden att under aktuella förhållanden inte tillåta familjeåterförening ska uppehållstillstånd beviljas.

Bakgrund och frågan i målet

En åttaårig syrisk pojke hade 2017 beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande med stöd av lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (tillfälliga lagen). Hans föräldrar och bror ansökte om uppehållstillstånd på grund av anknytning till sonen/brodern. Frågan var om ett beslut att neka familjeåterförening skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande.

Migrationsöverdomstolens dom – rättsliga bestämmelser, förarbeten och praxis

Migrationsöverdomstolen redogör för tillämpliga lagregler i 5 kap. 3 § första stycket 4 utlänningslagen samt 7 och 13 §§ den tillfälliga lagen. Vidare redogörs för regeringens motiv till den tillfälliga lagens bestämmelser (prop. 2015/16:174 s. 52 – 55 och s. 79).

De konventioner som aktualiseras i målet är Europakonventionen (EKMR)¹ och Barnkonventionen (BK). EKMR är införlivad i svensk rätt och är därmed bindande för svenska myndigheter och domstolar. Barnkonventionen kommer att införlivas den 1 januari 2020 genom lagen (2018:1197) om FN:s konvention om barnets rättigheter. Det finns redan en portalbestämmelse om barnets bästa i 1 kap. 10 § utlänningslagen.

Det redogörs för motiven till denna bestämmelse i prop. 1996/97:25 s. 227 och 244–246.

---

¹ Den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

EKMR och Barnkonventionen erkänner rätt till familjelivet. Migrationsöverdomstolen redogör för praxis från Europadomstolen. Däri har det utvecklats praxis för bedömningen av i vilken utsträckning en stat har skyldighet att tillåta familjeåterförening. De rättsfall som hänvisas till är Europadomstolens domar

- den 10 juli 2014 i målet Mugenzi mot Frankrike, p. 43 - 45,
- den 1 december 2005, Tuquabo-Tekle m.fl. mot Nederländerna, p. 44
- den 21 december 2001, Sen mot Nederländerna,
- den 28 juni 2011, Nunez mot Norge.

Migrationsöverdomstolens dom - det aktuella målet

I första hand aktualiserades artikel 8 EKMR. Det var ostridigt att den syriske pojken och hans föräldrar och bror är en familj. Migrationsöverdomstolen gör en proportionalitetsbedömning av om beslutet att neka familjeåterförening är proportionerlig till svenska statens intresse att minska antalet asylsökande på grund av de stora påfrestningarna på det svenska asylsystemet och andra centrala samhällsfunktioner. Där måste barnkonventionen beaktas.

Den syriske pojken är åtta år och har varit skild från sin familj sedan 2015. Han skildes från dem då han tillsammans med släktingar flydde från Syrien och han har konstaterats vara i behov av internationellt skydd. En senare familjeåterförening antogs ha varit avsedd. Det bedöms för närvarande i princip vara omöjligt för familjen att återupprätta ett familjeliv.

Den tid ett barn och dess föräldrar tvingas vara åtskilda har en allvarligare effekt på barnet än på de vuxna, eftersom barn och vuxna inte uppfattar tid på samma sätt och utdragna beslutsprocesser innebär därför särskilt ogynnsamma följder för barn som utvecklas. I Nunez mot Norge ansåg Europadomstolen att en separation med deras mor under två år var en väldigt lång tid för barnen som var sju och nio år gamla.

Eftersom den tillfälliga lagen ska gälla fram till och med den 19 juli 2019, kommer pojken och hans familj vara separerade från varandra under lång tid. Pojken hade vissa problem med sin psykiska hälsa på grund av separationen från familjen och hans hälsa och utveckling riskerade att förvärras ytterligare vid en fortsatt separation. På grund av pojkens låga ålder borde han i möjligaste mån återförenas med sina föräldrar och bror. Även om det är ett tillfälligt hinder för familjen att återförenas ansågs det inte vara förenligt med pojkens bästa att vara separerad från sin familj.

Sammantaget fann Migrationsöverdomstolen att den inskränkning av rätten till respekt för familjeliv som det innebär att i detta fall neka uppehållstillstånd inte stod i rimlig proportion till regeringens angivna syfte att under en tid begränsa antalet asylsökande. Migrationsöverdomstolen fäste särskild vikt vid att principen om barnets bästa ska ges företräde vid prövningen av om en inskränkning av rätten till respekt för familjeliv enligt artikel 8 EKMR är proportionerlig. Det står således i strid mot svenska konventionsåtaganden, artikel 8 EKMR och artikel 3, 9 och 10 i barnkonventionen att neka föräldrarna och brodern uppehållstillstånd i Sverige. De beviljades alltså uppehållstillstånd.